

MONSEIGNEUR

Dr. P. J. M. VAN GILS.

1893 — 18 Maart — 1943.

Archief N. H. G.

Eerst en vooral: ... voorbeeldig Priester!
En dan: Geheim Kamerheer van Zijne Heilichheid;

Eere-Kanunnik van het Kathedraal Kapittel;
Officier in de Orde van Oranje-Nassau;
Ridder in de Orde van den Nederl. Leeuw;
Curator der Universiteit van Nijmegen en van de Hoogere Handelsschool te Tilburg;
Doctor in de Oude Talen;

Oud-Leeraar aan de Scholen van Rolduc en als dusdanig: „Oud“-Kunstenaar, naar het getuigenis van den H. Chrysostomus, die zegt, dat de grootste aller kunstenaars hij is, die de kunst verstaat, geest en hart van jongelingen te vormen;

Oud-Inspecteur van het R. K. Bijzonder Lager Onderwijs in het Bisdom Roermond;

Lid van verscheidene geleerde Gezelschappen in binnen- en buitenland;

Goed-onderlegd classicus;

Stylistisch fijnproever;

Verdienstelijk historicus;

Monumenten-kenner en Momumenten-explicator van naam, die tijdens bezoeken, onder zijn leiding, aan het Roermondsche Munster, door de warmte van zijn enthousiasme, leven weet te blazen in de kille steenen beelden van Gerardus III, Graaf van Gelder en diens Vrouwe Margaretha van Brabant;

Kundig Bibliophile, vertrouwd met incunabelen, terwijl hij over de verschillende uitgaven van een Dodonaeus kan vertellen, als hadde hij ze zelf mede verzorgd, toen ze tusschen de jaren 1583—1644 ter perse lagen in de drukkerijen van Plantijn te Antwerpen;

Handig Statisticus;

Bedreven Journalist, naar wiens bijdragen destijds in het dagblad „de Tijd“ met verlangen werd uitgezien;

Graag-beluisterd Orator;

Steeds vol belangstelling in alles wat cultuur-historie heet;

Man met gouden hart, altijd te vinden om met raad en daad te helpen; van wien, waar hij steun

verleende, niet zelden getuigd mocht worden: „il a payé de sa personne — vaak ook — payé de sa fortune“.....

* * *

Van af den dag der oprichting van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, telt dit den zoo begenadigden, bedrijvigen, veelzijdigen, nobelen Monseigneur Dr. P. J. M. van Gils onder zijn leden, immer paraat voor daadwerkelijke belangstelling.

Dies brengt het Hem bij de herdenking van zijn Gouden Priesterfeest op 18 Maart a.s., deze kleine hulde.

C.

NIEUWE VINDPLAATSEN VAN
MERKWAARDIGE MIERENSOORTEN

door

J. VAN BOVEN.

I.

Onder de mieren met een tweeledige knoop nemen *Strongylognathus testaceus* Schenck, de geelroode Sabelmier, en *Anergates atratulus* Schenck, de Woekermier, een zeer belangrijke plaats in. Ze danken haar vermaardheid niet alleen aan haar zeldzaam voorkomen, maar ook aan de vele problemen, die aan haar koloniestichting en levenswijze nog vastzitten.

Strongylognathus testaceus (zie afb. 1), de eenige vertegenwoordigster van het genus *Strongylognathus* Mayr in ons land, leeft steeds in nesten van de, in ons Limburg, zoo algemeene *Tetramorium caespitum*, de kleine grasmier (zie afb. 2). Haar typische van achteren sterk uitgerande kop, haar dolkkaken, maar vooral haar bruin-achtig-gele kleur, onderscheiden haar direct van *Tetramorium caespitum*, die — zeker in Midden-Limburg — donkerbruin tot zwart van kleur is. Haar misschien vermeende zeldzaamheid hangt samen met het moeilijk ontdekken van *Strongylognathus* — *Tetramorium*-nesten. Men moet bedenken, dat niet alleen het aantal werksters van de

Afb. 1. *Strongylognathus testaceus* Schenck. ♂
± 12 × vergroot.

Foto J. v. Boven.